

USNESENÍ

Městský soud v Praze projednal dne 13. července 2023 v neveřejném zasedání odvolání, které podal **obžalovaný [Jméno] [Příjmení]**, narozený [Datum] v [Město], trvale bytem [Ulice a Město], proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 18. 5. 2023, sp. zn. 9 T 50/2023, a rozhodl

t a k t o :

Podle § 258 odst. 1 písm. a), c) tr. řádu, k odvolání obžalovaného, se napadený rozsudek soudu prvního stupně **zrušuje** v celém rozsahu a podle § 260 tr. řádu se věc vrací státnímu zástupci k došetření.

Odůvodnění

1. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 18. 5. 2023, sp. zn. 9T 50/2023 byl obžalovaný [Jméno] [Příjmení] uznán vinným přechinem popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 tr. zákoníku, jehož se dopustil tím, že dne 11. 3. 2023 nejméně od 13:30 hodin do 15:15 hodin, na [Určení místa], v průběhu shromáždění s názvem „[*Název akce*]“ se záměrem vyjádřit podporu ruské válečné invazi na Ukrajině měl viditelně na pravém rukávu bundy nášivku zobrazující oficiální znak [Název skupiny], tedy ruské paramilitární organizace účastníci se válečného konfliktu na Ukrajině na straně Ruské federace, s níž jsou spojeny informace o užívání vysoké míry násilí, a dále měl viditelně na svém batohu nášivku s bílým písmenem „Z“ ve čtvercovém poli černé barvy s bílým orámováním, které je používáno na vojenské technice ruských vojsk operujících zejména v oblasti Donbasu a Luhaňska a je považováno za symbol podpory ruské agrese na Ukrajině, přičemž vyšetřovací komise Organizace spojených národů již dne 23. 9. 2022 potvrdila, že v rámci ruské invaze na Ukrajině probíhající od 24. 2. 2022 dochází k páčání válečných zločinů.
2. Za to byl obžalovanému uložen podle § 405 tr. zákoníku trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců. Podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 trestního zákoníku byl výkon tohoto trestu podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvou let. Podle § 67 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku a § 68 trestního zákoníku byl obžalovanému dále uložen peněžitý trest stanovený ve výměře třiceti denních sazeb ve výši 400 Kč, tj. v celkové výměře 12 000 Kč. Podle § 68 odst. 5 trestního zákoníku soud stanovil, že peněžitý trest bude zaplacen ve čtyřech splátkách po 3 000 Kč měsíčně, kdy splatnost každé dílčí splátky peněžitého trestu se stanovuje k poslednímu dni v kalendářním měsíci počínaje měsícem následujícím po měsíci, v němž nabude přezkoumávaný rozsudek právní moci. Výhoda splátek peněžitého trestu odpadá, jestliže nebude dílčí splátka včas zaplacená. Peněžitý trest může být uhrazen také jednorázově. Uhrazením peněžitého trestu se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen. Podle § 75 odst. 1 trestního zákoníku byl obžalovanému dále uložen trest zákazu pobytu na území hlavního města Prahy v trvání jednoho roku.
3. Citovaný rozsudek soudu prvního stupně nenabyl právní moci, protože v zákonné lhůtě proti němu podal odvolání obžalovaný [Jméno] [Příjmení] prostřednictvím svého obhájce. Odvoláním napadl výrok o vině i výrok o trestu. Odvolatel vytkl soudu prvního stupně, že porušil ustanovení § 220 odst. 2 tr. řádu, když své rozhodnutí opřel o důkaz, který žádná ze stran nepředložila a nebyl soudem proveden k důkazům v průběhu hlavního líčení. Tímto je „první předběžný závěr“ vyšetřovací komise Organizace spojených národů na území Ukrajiny ze dne 23. 9. 2022. Z této

zprávy soud dovozuje, že na území Ukrajiny jsou páčány válečné zločiny, a to ze strany Ruské federace. Zde je nutno konstatovat, že z citace obsažené v rozsudku nevyplývá, že by docházelo k páčání válečných zločinů, za které by nesla odpovědnost Ruská federace. V rámci hlavního líčení soud neprovedl jediný důkaz, který by svědčil o páčání válečných zločinů na území Ukrajiny. Nedošlo k přezkoumatelnému zhodnocení, zda jsou na území Ukrajiny páčány válečné zločiny a zda tyto jsou páčány s vědomím a schválením ze strany Ruské federace. Namítá, že v průběhu výpovědi po zadržení, v následujících veřejných vystoupeních i v průběhu hlavního líčení jednoznačně odsoudil páčání jakýchkoliv válečných zločinů. Vyjádření podpory Ruské federaci z jeho strany nelze bez dalšího považovat za schvalování páčání válečného zločinu, jak učinil nalézací soud. Pakliže při užití předmětných nášivek měl za to, že existuje legitimní důvod pro působení vojsk Ruské federace na území Ukrajiny, nelze toto považovat za bezmeznou podporu pro veškeré činy, kterých se tyto jednotky mohly na území Ukrajiny dopustit, ani srozumění se skutečností, že by jednáním vyjadřoval souhlas s páčáním válečných zločinů. Nebyly tedy zohledněny nadepsané nejasnosti co do objektivní stránky skutku, když soud nepředložil žádný důkaz, který by svědčil o spáchaných válečných zločinech a pouze odkázal na předběžné závěry vyšetřovací komise, k níž se, vzhledem k neprovedení tohoto důkazu v hlavním líčení, nemohl vyjádřit. Soud nedostatečně zhodnotil společenskou škodlivost vytýkaného jednání, zda vytýkané mu jednání, z hlediska spodní hranice trestnosti, odpovídá běžně se vyskytujícím trestným činům dané skutkové podstaty. Soud odmítl důkazní návrhy jím přednesené, které měly prokázat pochybnosti o naplnění objektivní a subjektivní stránky vytýkaného jednání. Chtěl soudu předložit důkazy, o které opírá svou podporu Ruské federace, a to zejména zprávy monitorovací skupiny OECD, dokumenty o situaci na Ukrajině, vyjádření politických představitelů Ukrajiny, jakožto také vyjádření vojenského analytika [Osoba 1] ohledně tohoto konfliktu. Soud v průběhu hlavního líčení konstatoval, že se s těmito důkladně seznámil, což je objektivně nemožné, když tyto důkazy obsahují více než 100 stran textu a hodiny videozáznamů, které soud údajně přezkoumal v průběhu přerušení jednání. Toto přerušení trvalo 31 minut a má za to, že jím předložené důkazní návrhy nemohly být ze strany soudu přezkoumány, natožpak důkladně, jak konstatoval předseda senátu při odůvodnění zamítnutí těchto důkazních návrhů. Závěrem odvolatel navrhl, aby odvolací soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání.

4. Městský soud v Praze, z podnětu podaného odvolání, přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, proti nimž odvolatel podal odvolání i správnost postupu řízení, které jím předcházelo, a poté dospěl k následujícím závěrům.
5. V této souvislosti je zapotřebí si připomenout a uvést některá důležitá ustanovení trestního řádu.
6. Podle § 2 odst. 1 tr. řádu, nikdo nemůže být stíhán jinak, než ze zákonných důvodů a způsobem, který stanoví tento zákon. K tomu je možno ze strany odvolacího soudu uvést, že se zde jedná o nejdůležitější zásadu trestního řízení, tedy vyjádření zásady řádného zákonného procesu, což vyplývá již z toho, že je uvedena ze všech zásad jako první a jde zároveň též o zásadu ústavní. Pokud jde o její vztah k jednomu z cílů trestního procesu, kterým je pravdivé zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, je třeba zdůraznit, že toto skutkové zjištění nesmí být nikdy nadřazeno právě této zásadě řádného zákonného procesu, neboť to vede ke snaze docílit zjištění „pravdy“ za každou cenu, tedy i za cenu porušení zákona, přičemž trestní stíhání je však možno vést pouze v souladu se zákonem, a proto i postup příslušných orgánů musí být vždy v souladu se zákonem. Podstatné vady dokazování vždy povedou právě v důsledku zásady řádného zákonného procesu k tomu, že důkaz bude v důsledku této podstatné vady absolutně neúčinný a takového důkazu nebude možno vůbec použít.
7. Podle § 2 odst. 13 tr. řádu ten, proti němuž se trestní řízení vede, musí být v každém období řízení poučen o právech umožňujících mu plné uplatnění obhajoby a o tom, že si též může zvolit

obhájce; všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny umožnit mu uplatnění jeho práv. Tato zásada zajištění práva na obhajobu je taktéž zásadou ústavní, právo na obhajobu se vztahuje na celé trestní řízení a všem orgánům činným v trestním řízení bylo uloženo umožnit osobě, proti níž se řízení vede, uplatnění všech jejích práv. Právo na obhajobu je důležitým předpokladem k zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a k vydání zákonného a spravedlivého rozhodnutí. O obhajobu musí dbát všechny orgány činné v trestním řízení, neboť jejich povinností je poučit obžalovaného v každém stadiu řízení o jeho obhajovací právech a umožnit mu jejich plné uplatnění. Toto pravidlo se projevuje i v tom, že všechny orgány činné v trestním řízení mají povinnost objasňovat stejně pečlivě jak okolnosti svědčící proti obviněnému, tak okolnosti svědčící v jeho prospěch. Závažná porušení předpisů zajišťujících právo obhajoby jsou důvodem k vrácení věci státnímu zástupci k došetření.

8. Všechny uvedené zásady jsou dále zdůrazněny v textu ustanovení § 33 odst. 5 tr. řádu, který upravuje práva obviněného a ve kterém je uvedeno, že všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny vždy obviněného o jeho právech vždy poučit a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění. Podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu odvolací soud zruší napadený rozsudek pro podstatné vady řízení, které rozsudku předcházely, zejména proto, že v tomto řízení byla porušena ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby, pokud tyto mohly mít vliv na správnost a zákonnost přezkoumávané části rozsudku a dále též podle ustanovení § 258 odst. 1 písm. b) tr. řádu pro vady rozsudku, zejména pro nejasnost nebo neúplnost jeho skutkových zjištění týkajících se přezkoumávané části rozsudku, nebo proto, že se ohledně takové části soud nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí a podle § 258 odst. 1 písm. c) tr. řádu též, vzniknou-li pochybnosti o správnosti skutkových zjištění ohledně přezkoumávané části rozsudku, k objasnění věci je třeba důkazy opakovat nebo provádět důkazy další a jejich provádění před odvolacím soudem by znamenalo nahrazovat činnost soudu I. stupně a podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. řádu též, bylo-li v přezkoumávané části rozsudku porušeno ustanovení trestního zákona.
9. Odvolací soud, v rámci přezkumného řízení, se ztotožnil s odvolacími námitkami obžalovaného a to, že bylo porušeno jeho právo na obhajobu, jestliže státní zástupce nepředložil, a soud si tento důkaz neobstaral a neprovedl v hlavním líčení, zprávu nezávislé mezinárodní vyšetřovací komise Organizace spojených národů ze dne 23. 9. 2022, přičemž na těchto závěrech soud založil, dle popisu skutku, trestní odpovědnost obžalovaného. Stejně tak u hlavního líčení neprovedl důkaz nášivkami, založenými ve spise, taktéž citovanými ve výroku o vině, přičemž v tomto výroku nejsou vyjádřeny závěry soudu prvního stupně vztahující se k subjektivní stránce stíhaného jednání obžalovaného. Státní zástupce, potažmo soud prvního stupně, pochybil, pokud nepředložil nášivku na suchý zip zobrazujícího oficiální znak [Název skupiny] (číslo listu 21) odboru extremismu a terorismu KŘ PČR hlavního města Prahy či Kriminalistickému ústavu Policie ČR s dotazem, zda se jedná skutečně o oficiální znak [Název skupiny], zda tento znak obsahuje veškeré symboly, které má obsahovat, tedy nevyžádal si odborné vyjádření, že nášivka, založená ve spise, není padělkem, zvláště za situace, kdy byla odvolateli, prostřednictvím internetového obchodu, zaslána z Číny (číslo listu 112). Orgány činné v trestním řízení pochybily, jestliže nepřibraly ke zkoumání duševního zdraví obžalovaného [Jméno]a [Příjmení] znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a psychologie (nejlépe z místa trvalého bydliště jmenovaného), jestliže z úředního záznamu Policie ČR na čísle listu 44-45 vyplývá, že odvolatel užívá alkoholické nápoje, v minulosti mu byl uložen trest zákazu činnosti v souvislosti s užíváním alkoholu, dne 6. 7. 2020 se odvolatel chtěl pokusit o sebevraždu, v čemž mu zabránila hlídka Policie ČR, kdy již měl připravenou oprátku z lana a chtěl si ji nasadit na krk, následně byl předán RZS Libereckého kraje k převozu na psychiatrickou ambulanci v Liberci. Ze spisu Okresního soudu v České Lípě, sp. zn. 32 T 84/2020, který si odvolací soud opatřil a který se týká předchozí trestné činnosti obžalovaného, se podává vyjádření Policie ČR, OO policie Cvikov ze dne 16. 6. 2021 – zpráva o

pověsti – s tím, že obžalovaný [Jméno] [Příjmení] se pohybuje mezi osobami KZO a jedná se o uživatele OPL. Znalci měli, mimo jiné, s ohledem na jeho výpověď ze dne 11. 4. 2023 zkoumat, zda obžalovaný je z intelektuálního hlediska schopen dobře vnímat „většinové“ mainstreamové informace o dění na Ukrajině. Odvolací soud státnímu zástupci, potažmo i obvodnímu soudu vytýká, že v případě, kdy bylo požadováno uložit obžalovanému za jednání, popsané v návrhu na potrestání dne 23. 3. 2023, peněžitý trest ve výměře 12 000 Kč, čemuž soud prvního stupně vyhověl, nebyly vůbec, s odkazem na ustanovení § 68 odst. 6 tr. zákoníku, zkoumány majetkové poměry odvolatele, tj. jeho příjmy, výdaje, exekuce apod. Ze spisového materiálu se pouze podává, že dne 11. 4. 2023 měl obžalovaný čistý měsíční příjem ve výši 6 000 Kč, byl nemajetný a bez zaměstnání, u hlavního líčení, ke své osobě, vyslechnut nebyl.

10. Vzhledem k tomu, že soud prvního stupně opřel mimo jiné své závěry o důkaz, který nebyl ani v přípravném řízení, ani u hlavního líčení opatřen a proveden, tj. závěr vyšetřovací komise Organizace spojených národů ze dne 23. 9. 2022, v čemž odvolací soud shledal podstatné vady řízení, přičemž měly být provedeny další důkazy, shora citované, a to již v přípravném řízení, proto odvolací soud, z podnětu podaného odvolání, zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu a podle § 260 tr. řádu věc vrátil k došetření státnímu zástupci, neboť pro neodstranitelné procesní vady nelze pokračovat v řízení před soudem a není důvod pro jiné rozhodnutí, protože orgány činné v trestním musí opatřit výše uvedené důkazy, jsa vázány právním názorem zdejšího odvolacího soudu, přičemž samozřejmě nejsou nijak omezeny ve svém postupu a v možnostech provedení i případných dalších důkazů dle vlastní úvahy.
11. V dalším průběhu trestního řízení je zcela nezbytné provést přinejmenším následující úkony: obstatat znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a psychologie ohledně duševního zdraví odvolatele, fakticky předložit nášivku se znakem [Název skupiny] příslušnému odboru k vyjádření, zda obsahuje všechny náležitosti a zda se nejedná a padělek, opatřit závěr vyšetřovací komise Organizace spojených národů ze dne 23. 9. 2022 a prověřit majetkové poměry obžalovaného.
12. Po napravení citovaných nedostatků může být opětovně podána obžaloba, ale to je již věcí státního zástupce, jehož rozhodnutí nemůže odvolací soud předjímat.
13. Na základě všech rozhodných skutečností rozhodl odvolací soud o odvolání obžalovaného [Jméno]a [Příjmení], podaném proti napadenému rozsudku soudu prvního stupně tak, jak je zřejmé z výroku tohoto usnesení.

Poučení :

Proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný.

V Praze dne 13. července 2023

JUDr. Miroslava Straková, v.r.

předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje P.L.